

Kunnskapsdepartementet

Barnehagens og grunnsopplæringens formål og samfunnsmandat er ivarettatt i lover og forskrifter for sektorene og i de overordnede sektormålene og overordnede føringer slik de fremgår av Prop. 1 S (2013-2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) fra Kunnskapsdepartementet, samt Innst. 12 S (2013-2014) og Innst. 14 S (2013-2014). Formålsparagrafene for de to sektorene er utformet likelydende for å sikre en helhetlig ivaretagelse av barnets oppvekst og utvikling, slik at det enkelte individ skal få de beste forutsetninger for å kunne mestre sine liv og delta i det norske samfunnet.

Fylkesmannen representerer staten i fylkene når det gjelder barnehagen og grunnsopplæringen og skal medvirke til at den nasjonale politikken og nasjonale tiltak følges opp regionalt og lokalt. Fylkesmannens tiltak skal samlet sett bidra til økt kvalitet i barnehagen og grunnsopplæringen.

Fylkesmannen skal ivareta innbyggernes rettsikkerhet gjennom tilsyn, informasjon, veiledning og klagesaksbehandling. Embetene skal gi statlig støtte til barnehageeiere, skoleeiere, lokal barnehagemyndighet og andre aktuelle målgrupper i fylket. Embetene skal bidra til et godt kunnskapsgrunnlag gjennom kvalitetssikring, informasjonsinnhenting og erfaringsspredning og har også oppgaver blant annet knyttet til statlige tilskudd, eksamen og kompetanseutvikling.

Fylkesmannen skal i saker som omfatter barn, oppvekst og opplæring stimulere til samarbeid og samordning på tvers av etater og fagområder. Å følge med på og bidra til at slikt samarbeid skjer på lokalt nivå, er en viktig del av samordningsrollen. For å oppnå best mulig samlet effekt av de ulike virkemidlene, skal embetene samhandle med relevante aktører, bl.a. universitets- og høgskolesektoren, de nasjonale sentrene og Statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped). Samordningsansvaret innebærer også at Fylkesmannen skal medvirke til at tilbakemeldinger fra kommunene og innbyggerne om statlig politikk viderefremmes til sentrale myndigheter.

Prioriterte områder/oppdrag i 2014

Fylkesmannen skal:

- føre tilsyn med og gi veiledning til skoleeiere og kommunen som barnehagemyndighet for å sikre at de utfører sine lovpålagte oppgaver og styrker forståelsen av regelverket, jf. resultatområdene 31.1 og 31.4
- gjennomføre tiltak for økt kvalitet i barnehagen og grunnsopplæringen med særlig vekt på kompetanseutvikling i tråd med nasjonale satsinger på området, jf. resultatområde 32.2

Det er i 2014 gjort store strukturelle endringer i embetsoppdraget fra Kunnskapsdepartementet til Fylkesmannen. Resultatområdene knyttet til barnehagen og grunnsopplæringen er slått sammen til to hovedområder (31 og 32), ett for forvaltningsoppgaver og ett for økt kvalitet i begge sektorene.

Kunnskapsdepartementet har delegert ansvaret for embetsstyringen av Fylkesmannen overfor barnehagesektoren og grunnsopplæringssektoren til Utdanningsdirektoratet.

Resultatområde 31 Forvaltningsoppgaver - barnehagen og grunnskolelæringen

31.1 Tilsyn

Innenfor barnehagen fører Fylkesmannen tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet. Barnehagemyndigheten fører tilsyn med kommunal og ikke-kommunale barnehager. Innenfor grunnskolelæringen fører Fylkesmannen tilsyn med kommuner og fylkeskommuner som skoleeiere.

Sentralt initierte tilsyn skal prioriteres og gjennomføres etter gjeldende metodehåndbok og instruks. Sentralt initierte tilsyn skal prioriteres foran lokalt initierte tilsyn. Hendelsesbaserte tilsyn skal prioriteres foran andre lokalt initierte tilsyn. Dersom det i løpet av året er behov for omprioriteringer i de planlagte lokalt initierte tilsynene, skal dette avklares med Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen må ha tilstrekkelig juridisk og pedagogisk kompetanse for å sikre høy kvalitet i tilsynsarbeidet.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannen skal bidra til bedre regelverksetterlevelse i barnehagesektoren og i grunnskolelæringssektoren.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- i henhold til [aktivitetskravene](#) føre tilsyn med at kommunene som barnehagemyndighet utfører de oppgaver de er pålagt etter barnehageloven med tilhørende forskrifter
- i henhold til [aktivitetskravene](#) føre tilsyn med kommuner og fylkeskommuner og andre som driver opplæring etter opplæringslova med tilhørende forskrifter
- formidle resultater fra tilsyn for å øke regelverksetterlevelsen
- publisere endelige tilsynsrapporter på *fylkesmannen.no* senest en måned etter utsending
- varsle direktoratet om risikoområder på privatskolefeltet i tråd med retningslinjene

Fylkesmannen i Troms skal:

- føre tilsyn med Longyearbyen lokalstyre på barnehageområdet og grunnskolelæringsområdet

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- gjennomført tilsynsaktiviteten i henhold til aktivitetskrav for det enkelte embete
- gjennomført alle tilsyn etter gjeldende metodehåndbok og instruks

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Fylkesmannen skal rapportere om hvilke risikovurderinger som lå til grunn for valg av tema, objekt og dimensjonering av tilsynene.

Annen rapportering:

- Etter gjennomført tilsyn, skal fylkesmannen fylle ut en egen rapporteringsmal. Utfylt mal sendes til post@udir.no innen 28. februar.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

31.2 Klagesaksbehandling

Fylkesmannen må ha tilstrekkelig juridisk kompetanse for å sikre god kvalitet i klagesaksbehandlingen. Krav til saksbehandlingstid skal overholdes.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannen skal ha høy kvalitet i klagesaksbehandlingen for barnehagen og grunnopplæringen.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- behandle klagesaker etter barnehageloven med forskrifter
- behandle klager på enkeltvedtak i grunnopplæringen i henhold til forvaltningsloven, opplæringslova, privatskolelova og kap. 4 i voksenopplæringsloven og forskrifter til disse
- behandle klager vedrørende spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder, jf. § 2-6 tredje ledd og § 5-7 i opplæringslova
- sørge for at klagebehandling blir gjennomført ved sentral sensur, jf. resultatområde 31.5

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal:

- være klageinstans for enkeltvedtak etter privatskolelova ved norske skoler i utlandet

Fylkesmannen i Troms skal:

- behandle klagesaker fra Longyearbyen lokalstyre i barnehageområdet og grunnopplæringsområdet

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- i hovedsak behandlet klagesaker innen tre måneder

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.
I årsrapporten skal Fylkesmannen rapportere om antall klager, type klager og resultatet av behandlingen. Rapportering på klagesaker skal gjøres i det elektroniske årsrapporteringsystemet.
- Fylkesmannen skal i årsrapporten oppgi antall og type saker hvor klager henvender seg på nytt til Fylkesmannen hvor skoleeier/ barnehageeier/barnehagemyndigheten ikke har fulgt opp vedtaket. Det skal også rapporteres om de tilfellene der Fylkesmannen er blitt kjent med saken på annen måte, for eksempel gjennom media.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

31.3 Statistikk og kvalitetsvurdering

Fylkesmannen skal ha kompetanse på innhold og funksjonalitet i Skoleporten, GSI, BASIL og Utdanningsdirektoratets nye statistikkportal.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannen skal bidra til å sikre god kvalitet på innsamlede data i BASIL og GSI.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- følge opp at alle barnehager og barnehageeiere rapporterer data i årsmeldingsskjemaet i BASIL innen fristen
- følge opp at barnehagemyndighetene påser at alle ikke-kommunale barnehager leverer årsregnskapsskjema i BASIL innen fristen samt at barnehagemyndighetene kvalitetssikrer de innrapporterte dataene
- kvalitetssikre innsamlede data i årsmeldingsskjemaet i BASIL og veilede barnehageeiere under datainnsamlingen
- delta i årlig evaluering av BASIL-skjemaene
- følge opp at alle skoler og skoleeiere rapporterer data i grunnskoleskjemaet, voksenopplæringskjemaet og kulturskoleskjemaet i GSI innen fristen. Dette inkluderer private skoler som driver grunnskoleundervisning for elever i skolepliktig alder og SFO som drives etter avtale med kommunen.

- kvalitetssikre innrapporterte data i GSI og veilede skoleeierne under innsamlingen av data i GSI
- delta i årlig evaluering av GSI-skjemaene
- stimulere og legge til rette for at Skoleporten brukes som ledd i lokal kvalitetsvurdering i grunnopplæringen
- veilede om praktisk bruk av Skoleporten samt tilby brukerstøttefunksjon for skoleeiere. Dette inkluderer veiledning i bruk av tilstandsrapporten, ståstedsanalysen, organisasjonsanalysen og skoleeieranalysen.
- veilede om praktisk bruk av Statistikkportalen samt tilby brukerstøttefunksjon for skoleeiere. (skal etter planen lanseres i 2014 – informasjon kommer i eget brev)
- gi brukertilgang til skoleeiere i Skoleporten, GSI og Statistikkportalen gjennom UBAS

Fylkesmannen i Oslo og Akershus:

- har i tillegg ansvar for å følge opp norske private skoler i utlandet i GSI

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- fulgt opp innsamlingen og kvalitetssikret data i BASIL
- fulgt opp innsamlingen og kvalitetssikret data i GSI
- aktivt fulgt opp skoleeierens bruk av Skoleporten i lokalt kvalitetsvurderingsarbeid for eksempel gjennom etablerte eller nye møteplasser og gjennom brukerstøttefunksjonen
- veiledet om praktisk bruk av Statistikkportalen

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

31.4 Informasjon, veiledning og kunnskapsinnhenting

Fylkesmannen skal informere og veilede lokal barnehagemyndighet, barnehageeiere, skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale utdanningspolitikken. Dette er en høyt prioritert oppgave. Fylkesmannen må sikre et godt kunnskapsgrunnlag for sin informasjon og veiledning og videreformidle til Utdanningsdirektoratet kunnskap om effekter av statlig politikk fra barnehagesektoren og grunnopplæringssektoren.

Embetet må ha tilstrekkelig juridisk kompetanse for å sikre høy kvalitet på informasjons- og veiledningsarbeidet på regelverksområdet.

Informasjon, veiledning og kunnskapsinnhenting er oppgaver som generelt gjelder alle områdene i embetsoppdraget. Disse oppgavene er derfor ikke spesifikt beskrevet på de andre resultatområdene.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannen skal være tilgjengelig og arbeide systematisk og proaktivt. Informasjons- og veiledningsarbeidet skal tilpasses lokale behov. Fylkesmannens kommunikasjon mot barnehagesektoren og grunnopplæringssektoren skal være tydelig, målrettet og effektiv.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- gi informasjon og veiledning om regelverket om barnehagen og grunnopplæringen
- informere om kravene til saksbehandling og enkeltvedtak etter forvaltningsloven og annet gjeldende regelverk
- informere om statlige strategier og tiltak innen kvalitets- og kompetanseutvikling på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet
- bistå Utdanningsdirektoratet i forbindelse med bl.a. nominasjoner, regionale konferanser og høringskonferanser, samt bistå VOX i arbeidet med etterutdanningskurs for lærere i grunnskoleopplæring for voksne
- medvirke til at tilbakemeldinger fra kommunene og innbyggerne om statlig politikk viderefremmes til Utdanningsdirektoratet

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal:

- gi informasjon og veiledning til norske private skoler i utlandet

Fylkesmannen i Troms skal:

- gi informasjon og veiledning til Longyearbyen lokalstyre på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- gjort lokale barnehageeiere, lokal barnehagemyndighet, skoleeiere og aktuelle målgrupper kjent med regelverket og nasjonale føringer i utdanningspolitikken
- veiledet kommuner der klagesaksbehandlingen og tilsyn avdekker manglende regelverksetterlevelse
- proaktivt fulgt opp kommuner som står i fare for ikke å oppfylle retten til barnehageplass
- iverksatt informasjons- og veiledningstiltak innenfor nasjonale satsingsområder
- har medvirket til at tilbakemeldinger fra kommunene og innbyggerne om statlig politikk er viderefremmet til Utdanningsdirektoratet

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egen vurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i

embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.

- Gjennomførte tiltak på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet med særlig god effekt, skal omtales i årsrapporten.

Annen rapportering:

- Fylkesmannen skal rapportere om kommuner som ikke har oppfylt retten til barnehageplass per 01.09.2014 med frist 02.09.2014 til Udir, post@udir.no, jf. egen mal på [FM-nett](#).

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

31.5 Eksamen, nasjonale prøver og kartleggingsprøver

Fylkesmannen har ansvaret for gjennomføringen av den sentrale sensuren på eksamen. Dette innebærer oppnevning av sensorer, sensorskolering, fellessensur og klagebehandling. På prøvefeltet, som omfatter nasjonale prøver og obligatoriske elektroniske kartleggingsprøver, skal Fylkesmannen sørge for at gjennomføringen er i tråd med forskrift og retningslinjer.

Embetene skal i forståelse med Utdanningsdirektoratet veilede skoler i arbeidet med prøver og eksamen.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannen skal ha god kvalitet og holde fastsatte frister i sitt arbeid med eksamen og prøver.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- se til at gjennomføring av eksamen, nasjonale prøver og obligatoriske elektroniske kartleggingsprøver skjer etter gjeldende retningslinjer og [forskrift til opplæringslova](#)
- melde endringer i ansvarsfordelingen mellom embetene på eksamensområdet innen 1. februar hvert år til Utdanningsdirektoratet, post@udir.no, for registrering i PAS
- rettkjenne vitnemål fra videregående skoler i Norge når vitnemålet skal brukes som dokument i utlandet

[Detaljer om oppdraget til Fylkesmannen](#) på eksamensområdet.

[Ansvarsdelingen mellom embetene](#) på eksamensområdet.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal:

- følge opp norske private skoler i utlandet

Fylkesmannen i Vest-Agder skal:

- behandle søknader om eksamen i videregående opplæring i utlandet. Kostnadene ved behandling av disse søknadene belastes rammebevilgningen til eksamen under kap. 225 post 01.

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- fulgt opp avvik eller indikasjoner på avvik ved eksamen, nasjonale prøver og obligatoriske elektroniske kartleggingsprøver

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Det skal fylles ut et eget skjema i det elektroniske årsrapporteringssystemet.

Finansiering

- Eksamen er finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525) og Kunnskapsdepartementets kap. 225 postene 01 og 21.

Bakgrunnsinformasjon

31.6 Tiltak innenfor tilpasset opplæring, spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning

Fylkesmannen skal ha kompetanse innenfor det spesialpedagogiske området. Det er sentralt at Fylkesmannen ser sitt arbeid innenfor det spesialpedagogiske området i sammenheng med prinsippet om tilpasset opplæring i skolen. Tilpasset opplæring er ikke et mål i seg selv, men et virkemiddel for at elevene skal få økt læringsutbytte.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannen skal bidra til at lokal barnehagemyndighet, barnehageeiere og skoleeiere ivaretar målet om tidlig innsats slik at barn og unge med særskilte behov får nødvendig og tidlig hjelp.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- i saker som omfatter barn, oppvekst og opplæring, stimulere til samarbeid og samordning på tvers av etater og fagområder. Å følge med på og bidra til at slikt samarbeid skjer på lokalt nivå, er en viktig del av samordningsrollen.
- ha oversikt og følge med på kommunale og fylkeskommunale tiltak og utviklingsarbeid innenfor spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning, inkludert arbeidet knyttet til pedagogisk-psykologisk tjeneste (PP-tjenesten)

- se sine sektoroppdrag overfor barn og unge med sammensatte problemer i sammenheng. Embetets aktiviteter overfor kommuner og fylkeskommunen bør koordineres slik at det bidrar til bedre samhandling mellom tjenestene. Arbeidet skal ses i sammenheng med regjeringens mål om økt gjennomføring i videregående opplæring, bl.a. gjennom satsingen Ny GIV. Individuell plan er et virkemiddel på system og individnivå. Likelydende oppdrag er gitt fra Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet.

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- medvirket til og deltatt i tverrfaglig og tverretattlig nettverk mellom skoleeiere, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PP-tjenesten), Statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped), universitets- og høgskolesektoren og andre relevante statlige og kommunale tjenester og fagmiljøer

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

31.7 Tilskuddsforvaltning

Finansieringen av alle barnehagene og grunnopplæringen skjer i hovedsak gjennom kommunesektorens frie inntekter.

Det er ett øremerket tilskudd på barnehageområdet. Når det gjelder opplæring i kommunal sektor og opplæring som private skoleeiere eller staten har ansvar for, er det flere øremerkede tilskuddsordninger.

Fylkesmannen må ha god kompetanse innenfor tilskuddsforvaltningen.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannen har god kvalitet i forvaltningen av tilskuddsordningene.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- forvalte statlige tilskudd etter retningslinjene som gjelder for hver enkelt tilskuddsordning, herunder bl.a. utbetaling, kontroll og rapportering. Fylkesmannen skal følge opp at forutsetningene og kriteriene for ordningene er tilstede.

Ansvarsdeling

Tilskudd der ansvaret for forvaltningen er delt mellom Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen:

- [Kap. 231 post 63 Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder](#)
- [Kap. 225 post 64 Tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere](#)
 - - Tilskudd til opplæring av barn og unge i statlige asylmottak
 - Tilskudd til opplæring av enslige mindreårige asylsøkere (EMA) i omsorgssentre
- [Kap. 225 post 66 Tilskudd til leirskoleopplæring](#)

Tilskuddsordninger som Utdanningsdirektoratet forvalter og som Fylkesmannen er tillagt kontrollansvar for:

- [Kap. 225 post 60 Tilskudd til landslinjer](#)
- [Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, videregående opplæring](#)
- [Kap. 225 post 67 Tilskudd til opplæring i finsk, videregående opplæring](#)
- [Kap. 253 post 70 Tilskudd til folkehøgskoler](#)

Landsdekkende tilskuddsordninger lagt til ett eller flere fylkesmannsembeter med delt forvaltning mellom Utdanningsdirektoratet og embetene:

• Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen - grunnskolen	NT, NO, TR, FI
• Kap. 225 post 67 Tilskudd til opplæring i finsk - grunnskolen	TR, FI
• Kap. 225 post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	HO
• Kap. 225 post 72 Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram og organisasjoner	VA
• Kap. 225 post 73 Tilskudd til studieopphold i utlandet	VA
• Kap. 227 post 62 Tilskudd til Fjellheimen leirskole	HE
• Kap. 227 post 71 Tilskudd til internatdriften ved Krokeide videregående skole	HO
• Kap. 228 post 73 Tilskudd til private grunnskoler i utlandet - spesialundervisning	OA

- [Kap 228 post 74 Tilskudd til private videregående skoler i utlandet - spesialundervisning](#) OA

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- forvaltet statlige tilskudd etter retningslinjene som gjelder for hver enkelt tilskuddsordning, herunder bl.a. utbetaling, kontroll og rapportering

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.

Annen rapportering:

- Fylkesmannen skal rapportere hvert tertial om forvaltningen av tilskuddsordningene i [Tertialportalen](#)
- Primo februar: Tilbakemelding på kontroll av foreløpig rapport fra BASIL av antall minoritetsspråklige barn i barnehage innrapportert per 15. desember. Rapport til kontroll sendes fra Utdanningsdirektoratet til det enkelte embete. Nøyaktig dato for tilbakemelding blir opplyst sammen med rapport til kontroll.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

31.10 Pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever ved norske private skoler i utlandet

Ansvarlig: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Elever ved norske private grunn- og videregående skoler i utlandet har rett til tilgang til pedagogisk-psykologiske tjenester, og at det blir gjennomført sakkyndige vurderinger der loven krever det. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har ansvar for spesialundervisning og pedagogisk-psykologisk tjeneste (PP-tjenesten) for elever ved norske private grunn- og videregående skoler i utlandet.

Oppdrag

Målsetting

Fylkesmannen skal bidra til elevenes rettigheter blir ivaretatt.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- bidra til at elever som ikke får et tilfredsstillende utbytte av ordinær opplæring, får spesialundervisning
- gjøre vedtak om spesialundervisning og utbetale tilskudd til slik opplæring
- veilede skolene i tilrettelegging av gode opplæringstilbud som bidrar til god læring for elevene

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- i hovedsak fulgt opp alle henvisninger senest innen 3 måneder etter mottak
- gitt informasjon og veiledning om tilpasset opplæring og spesialundervisning overfor skoler i utlandet

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.
Videre skal Fylkesmannen i årsrapporten rapportere om antall elever som har benyttet tjenesten, hvilke skoler disse elevene tilhører og hvor mye midler som er brukt.

Finansiering

- Finansierte over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Resultatområde 32 Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen og grunnopplæringen

32.2 Kompetanseutvikling og rekruttering

[Endring i embetsoppdraget](#)

Fylkesmannens rolle og omfanget av oppdraget er ulikt for kompetanseutvikling i barnehagen og grunnopplæringen.

Et likeverdig tilbud av høy kvalitet for alle barnehagebarn forutsetter tilstrekkelig kompetanse hos barnehageeierne, kommunen som barnehagemyndighet og hos de ansatte i barnehagen. For å nå målet om å oppfylle dagens pedagognorm, øke antallet ansatte med relevant kompetanse og bidra til å heve kvaliteten i barnehagen, forventes det at Fylkesmannen arbeider helhetlig og langsiktig sammen med andre aktører i sektoren, oppfordrer barnehageeiere til å tilrettelegge for ansattes deltakelse i kompetansetiltakene, forvalter de

statlige ressursene, samt følger opp kommunene.

Høy kvalitet og kompetanseutvikling er viktige satsingsområder i grunnopplæringen. Fylkesmannen skal bidra i arbeidet med å stimulere skoleeiere og skoler til deltakelse i statlige kompetanseutviklingstiltak, forvalte de statlige ressursene, samt følge opp at kommuner og fylkeskommuner ivaretar sitt ansvar. I tillegg skal Fylkesmannen bidra til erfaringsspredning.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannens arbeid med kompetanseutvikling skal bidra til å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagesektoren og i grunnopplæringssektoren.

Oppgaver

Fylkesmannen skal hovedsaklig:

- informere, motivere til deltakelse, rekruttere og evt. velge ut deltakere
- innhente planer og fordele midler, innhente rapporter og oppsummere/rapportere til Utdanningsdirektoratet
- tilrettelegge for erfaringsspredning
- initiere, koordinere og delta i nettverk i fylket

Dette gjelder følgende statlige strategier og kompetanseutviklingstiltak:

- Kompetanse for framtidens barnehage. Strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020
- Kompetanse for kvalitet. Strategi for etter- og videreutdanning 2012 – 2015
- Lærerløftet inkl. stipendordning for lærere
- Læringsmiljøprosjekt – målrettet mot mobbing
- Kompetanse for mangfold 2013 – 2017
- Strategi for etter- og videreutdanning av ansatte i PPT 2013 – 2018
- Ungdomstrinn i utvikling 2013 – 2017
- Vurdering for læring
- Bedre læringsmiljø 2009 – 2014
- Veilederkorps
- Veiledning av nyutdannede barnehagelærere og lærere
- Handlingsplan for likestilling
- Lokalt arbeid med læreplaner
- Prosjekt «Implementering av regelverket»
- Sensorskolering, jf. resultatområde 31.5

Fylkesmannens rolle og detaljer i oppdraget innenfor de ulike satsningene [utdypes her](#).

Det vil komme mer detaljert informasjon om enkelte satsinger i egne brev.

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- bidratt til at kompetansetiltakene og etter- og videreutdanningstilbudene er gjort kjent for lokal barnehagemyndighet, barnehageeiere, skoleeiere og skoleledere, samt har motivert for deltakelse i disse

- bidratt til økt kvalitet og kapasitet i sektorene gjennom utførelse av oppdragene knyttet til de nasjonale satsningene, slik at de nasjonale sektormålene nås

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.
Det skal fylles ut en egen mal i det elektroniske årsrapporteringssystemet over kompetansetiltak på barnehageområdet.

Annen rapportering:

Kompetanse for kvalitet. Strategi for etter- og videreutdanning 2012 - 2015:

- Fylkesmannen skal gi en kort skriftlig kvalitativ vurdering av arbeidet med kompetanseutvikling i fylket. Informasjon om rapporteringen vil framgå av eget brev.

Ungdomstrinn i utvikling 2013 - 2017:

- Fylkesmannen skal sammenfatte og gi sin egen vurdering av rapportene fra skoleeiere i pulje 1 til Utdanningsdirektoratet innen 15. mars 2015.

Fylkesmannen i Buskerud, Finnmark, Møre og Romsdal, Oslo og Akershus, Telemark og Vestfold:

Vurdering for læring:

- Innhente og oppsummere sluttrapporter og økonomirapporter fra skoleeiere i pulje 4 til Utdanningsdirektoratet senest 2. oktober 2014. Fylkesmannen kan ved behov legge ved en egen uttalelse knyttet til skoleeierens rapporter

Fylkesmannen i Nordland, Troms og Finnmark:

Rapportering i forbindelse med skole-hjem samarbeid, som et ledd i satsingen Bedre læringsmiljø

- Fylkesmannen skal sammenfatte rapportene fra skoleeiere og sende disse til Utdanningsdirektoratet innen 15.06.2014.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525) og Kunnskapsdepartementets kap. 225 post 01, kap. 231 post 21 og kap. 226 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

32.6 Urfolk og nasjonale minoriteter

Fylkesmannens oppgaver retter seg mot den samiske befolkningen som et urfolk, kvener/norskfinner som nasjonal minoritet og andre nasjonale minoriteter.

Fylkesmannens rolle og omfanget av oppdraget er ulikt i barnehagen og grunnsopplæringen.

Fylkesmannen i Nordland, Troms og Finnmark må ha god kompetanse til å løse sine landsdekkende oppgaver innenfor området urfolk og nasjonale minoriteter.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannens skal bidra til at barn i barnehagen og elever og lærlinger i grunnsopplæringen får et samisk tilbud i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Fylkesmannen skal følge opp at skoleeier oppfyller elevenes rettigheter til samisk opplæring i og på samisk.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark skal følge opp at elever som har rett til opplæring i kvensk og finsk, får dette.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- følge opp kommunenes ansvar med å tilrettelegge barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt og øvrige kommuners ansvar med å tilrettelegge for at samiske barn utvikler sitt språk og sin kultur, jf. barnehageloven § 8
- i samarbeid med Sametinget og/eller andre relevante aktører legge til rette for kompetanseutvikling i samiske barnehager og norskspråklige barnehager med samiske barn
- bidra til at alle elever i Norge får kunnskap om og innsikt i samisk historie, kultur og samfunnsliv, jf opplæringslova § 6-4
- følge opp at skoleeier informerer og veileder elever og foreldre om rett til samiskopplæring, jf. opplæringslova kap. 6
- følge opp at skoleeier oppfyller elevenes rettigheter til opplæring i eller på samisk, jf. opplæringslova § 6-2, og opplæring i finsk, jf. opplæringslova § 2-7

Fylkesmennene i Troms og Finnmark skal:

- følge opp gjennomføring av tiltak for den kvensk/finske nasjonale minoriteten i samsvar med opplæringslova § 2-7.

Resultatkrav

Fylkesmannen har:

- fulgt opp at kommuner legger forholdene til rette for at samiske barn utvikler sitt språk og sin kultur, jf. barnehagelovens § 8
- fulgt opp at kommuner tilbyr samisk opplæring til de som har rett til slik opplæring, opplæringslova § 6-2 annet ledd

Fylkesmannen i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag har:

- bidratt til å følge opp aktuelle tiltak på barnehageområdet i Handlingsplan for samiske språk. Herunder skal Fylkesmannen ha lagt vekt på samarbeid med Sametinget for å gjennomføre språkmotiveringsseminar.

Fylkesmannen i Troms har:

- i samarbeid med Fylkesmannen i Finnmark bidratt til utvikling av læremidler og kompetanseutvikling knyttet til læreplanen i finsk som andrespråk, herunder kvensk.
- samarbeidet med Fylkesmannen i Finnmark om gjennomføring av Strategiplan for samarbeid om oppvekst- og utdanningsområdet i nordområdene 2011-2015, i tråd med regjeringens nordområdestrategi.

Fylkesmannen i Finnmark har:

- fulgt opp at elever får nordsamisk fjernundervisning etter rettigheter og behov, samt sørget for koordinering og utvikling av tilbudet i samsvar med rettighetene
- i samarbeid med Fylkesmannen i Troms bidratt til utvikling av læremidler og kompetanseutvikling knyttet til læreplanen i finsk som andrespråk, herunder kvensk.
- gjennomført *Strategiplan for samarbeid om oppvekst- og utdanningsområdet i nordområdene 2011-2015*, i samarbeid med Fylkesmannen i Nordland og Fylkesmannen i Troms.

Fylkesmannen i Nordland har:

- fulgt opp at elever får sørsamisk og lulesamisk fjernundervisning etter rettigheter og behov i Nordland og i andre fylker, samt sørget for koordinering og utvikling av tilbudet i samsvar med rettighetene
- samarbeidet med Fylkesmannen i Finnmark om gjennomføring av Strategiplan for samarbeid om oppvekst- og utdanningsområdet i nordområdene 2011-2015, i tråd med regjeringens nordområdestrategi.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Det skal redegjøres for eventuelle avvik fra mål og resultatkravene sammen med omtale av iverksatte tiltak.

Annen rapportering:

Fylkesmannen i Finnmark skal:

- utarbeide en sluttrapport om arbeidet med Nordområdestrategien som redegjør for bruk av midlene og resultatene etter tolv års satsing (de to fireårige handlingsplanene for samarbeidet med Nord-Vest- Russland og Grenseløst Nord og Strategiplan for samarbeid om oppvekst- og utdanningsområdet i nordområdene 2011-2015).

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525) og Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21 og kap. 231 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

32.7 Opplæring innenfor kriminalomsorgen

Ansvarlig: Fylkesmannen i Hordaland

Fylkesmannen i Hordaland må sørge for tilstrekkelig og riktig kompetanse til å løse sin landsdekkende oppgave på området opplæring innenfor kriminalomsorgen.

Oppdrag

Målsettinger

Fylkesmannen i Hordaland skal bidra til at innsatte og løslatte som har rett og plikt til opplæring på grunnskolenivå/videregående skolenivå, får det.

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- forvalte tilskuddsordning [kap. 225 post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen](#) jf. resultatområde 31.7 Tilskuddsforvaltning
- prioritere innsatte/løslatte som har rett og plikt til grunnskoleopplæring, og rett til videregående opplæring
- gi relevant informasjon og se til at skoleeiere ivaretar sitt ansvar for innsatte i henhold til opplæringslova
- videreføre arbeidet med tilbakeføring gjennom arbeid, fritid og utdanning, TAFU-prosjektet i henhold til prosjektplanen
- følge opp og videreutvikle arbeidet med internett for innsatte i opplæringen innenfor kriminalomsorgen
- stimulere til samarbeid og nettverk tverrfaglig og tverretattlig mellom skoleeiere, universitet/høgskoler og andre aktuelle organisasjoner og fagmiljøer
- delta i internasjonalt arbeid innenfor fengselsundervisningen
- samarbeide med justissektoren og delta i koordineringsgruppa for opplæringen innenfor kriminalomsorgen
- ivareta utdanningssektorenes ansvar for å realisere tilbakeføringsgarantien, jf. St.meld.37(2007-2008) Straff som virker
- videreutvikle opplæringstilbud for unge lovbytere
- videreutvikle samarbeidet med arbeidsdriften i fengslene
- stimulere skoleeier til videreutvikling av fleksible opplæringsløp
- videretildele midler til Narkotikaprogram med domstolskontroll.

Resultatkrav

Fylkesmannen i Hordaland har:

- forvaltet ressursene slik at hovedmålet for ordningen nås (at innsatte og løslatte som har rett og plikt til opplæring på grunnskolenivå/rett til opplæring på videregående skoles nivå, får det)
- informert spesielt om rett til opplæring i grunnleggende ferdigheter og rett til vurdering av realkompetanse
- informert skoleeierne om sentrale krav i forvaltningsloven, herunder om krav til enkeltvedtak

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra mål og resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Årsrapporten skal inneholde opplysninger om antall deltakere fordelt på de med rett til opplæring (jf. opplæringslova kap. 4A) og øvrige deltakere

Annen rapportering:

- Det skal i tillegg rapporteres særskilt årlig om TAFU- prosjektet til styringsgruppen i perioden 2008-2014 og i økonomirapporteringen til Utdanningsdirektoratet.

Finansiering

- Finansieres over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).
- TAFU-prosjektet skal finansieres med inntil 1 mill. kroner innenfor eksisterende budsjetttramme på Kunnskapsdepartementets kap. 225 post 68, jf. Prop. 1 S (2013-2014).
- Narkotikaprogram med domstolskontroll finansieres over Kunnskapsdepartementets kap. 226, post 21.

Bakgrunnsinformasjon